

Handläggare
Kristin Franke Björkman
Telefon: 0850802045

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2021-02-04

Förskolans betydelse för barnens kunskapsutveckling i det svenska språket

Svar på skrivelse från Elvir Kazinic m.fl. (S)

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande

Sammanfattning

För att stärka barns kunskapsutveckling i det svenska språket önskar Elvir Kazinic m.fl. (S) i en skrivelse att förvaltningen:

- a) Ger stadsdelens förskolor i uppdrag att på alla sätt utveckla verksamheter för att stärka barnens språkutveckling så att de ligger i paritet med övriga staden när de ska börja i förskoleklassen.
- b) Hos utbildningsförvaltningen framföra att för att godkännas måste de fristående förskolorna enbart ha utbildad personal som talar god svenska och att de ska ha legitimerade förskollärare.
- c) Fortsatt arbetar för att öka inskrivningen till förskolan.

Förvaltningen svarar att de nyligen inrättat en språkkommission för att stärka det språkutvecklande arbetet samt att förskolans medarbetare från och med hösten 2020 erbjuds utbildning i svenska. Då godkännande och tillsyn av fristående verksamheter regleras av Skollagen (2010:800) och tillhörande förordningar har förvaltningen ingen möjlighet att påverka vilka krav utbildningsförvaltningen ställer för godkännande av fristående förskolor.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att öka inskrivningsgraden och kommer bland annat systematisera sin uppföljning och analys för att få kännedom om barn i stadsdelsområdet som inte är inskrivna i förskola.

Bakgrund

Mot bakgrund av att grundskolechefen för bl.a. Rinkeby uttalat sig om att de barn som börjar förskoleklassen inte har kommit tillräckligt långt i sin språkutveckling har Elvir Kazinic m.fl. (S) inkommit med en skrivelse angående förvaltningens arbete för att främja språkutveckling i förskolan och öka inskrivningen i förskola. Skrivelsen bifogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förskoleavdelningen.

Ärendet

En bra skolgång är en viktig förutsättning för att möjliggöra en god framtid för barn och unga och minska risken för att de dras in i kriminalitet. Grundskolechefen för bl.a. Rinkeby har i ett uttalande lyft fram att de barn som börjar förskoleklass ligger två till tre år efter i sin språkutveckling. Mot denna bakgrund önskar Elvir Kazinic m.fl. (S) i sin skrivelse att förvaltningen:

- a) Ger stadsdelens förskolor i uppdrag att på alla sätt utveckla verksamheter för att stärka barnens språkutveckling så att de ligger i paritet med övriga staden när de ska börja i förskoleklassen.
- b) Hos utbildningsförvaltningen framföra att för att godkännas måste de fristående förskolorna enbart ha utbildad personal som talar god svenska och att de ska ha legitimerade förskollärare.
- c) Fortsatt arbetar för att öka inskrivningen till förskolan.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen besvarar skrivelsens önskemål enligt följande:

a) Förskolornas arbete med språkutveckling

Språket har sedan lång tid tillbaka haft en hög prioritet inom förskoleverksamheten men förvaltningens uppföljningar har under de senaste åren indikerat att det språkutvecklande arbetet behöver utvecklas och bli mer likvärdigt. Mot denna bakgrund genomförde förvaltningen under våren 2020 en kartläggning av hur stadsdelsområdets kommunala förskolor arbetar med språkutveckling samt vilket stöd som efterfrågas för att stärka arbetet. Kartläggningen omfattade gruppintervjuer med drygt 90

förskollärare samt 11 rektorer och biträdande rektorer.

Utifrån kartläggningens resultat satte förvaltningen under hösten 2020 samman en språkkommission bestående av personer inom förskoleavdelningen med särskild kompetens inom språkutvecklande arbete. Språkkommissionen har nu påbörjat sitt arbete utifrån det övergripande uppdraget att utveckla ett dokumenterat likvärdigt språkutvecklande arbete inom de kommunala förskolorna i Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Det innefattar bland annat att ta fram ett gemensamt stödmaterial som under vårterminen 2021 ska implementeras på samtliga förskolor i stadsdelsområdet. Denna språksatsning innefattar även att ställa tydligare krav på förskolorna gällande vilka metoder och arbetssätt som ska användas för att främja språkutvecklingen.

För att säkerställa att barnen i stadsdelsområdets kommunala förskolor har pedagoger som kan möta dem i vardagen på god svenska har förvaltningen i samverkan med Vuxenutbildning Järva utformat och startat upp en språkutbildning för de barnskötare och förskollärare som är i behov av att stärka sin svenska. Utbildningen startade i september 2020 och kommer avslutas i april 2021, med ett utbildningstillfälle i veckan. Deltagandet är frivilligt och sammanlagt 40 pedagoger har valt att genomföra utbildningen. Under 2021 kommer fler medarbetare ges möjlighet att genomföra grundutbildningen och förvaltningen kommer även erbjuda nuvarande deltagare en fördjupningsutbildning.

b) Godkännande av fristående förskolor

Utbildningsförvaltningens godkännande och tillsyn av fristående förskolor regleras av Skollagen (2010:800) och tillhörande förordningar. Förvaltningen har därmed ingen möjlighet att påverka vilka krav som ställs för godkännande av fristående förskolor.

c) Ökad inskrivningsgrad

Enligt den senaste statistiken från Sweco uppgår inskrivningsgraden i stadsdelsområdet till 84,2 procent, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Samtidigt uppgår andelen barn som inte börjar förskoleklass till omkring nio procent i stadsdelsområdet. Enligt utbildningsförvaltningen är den vanligaste orsaken att skolbarnen befinner sig utomlands. Förvaltningen behöver därför granska gruppen förskolebarn med äldre syskon som inte är inskrivna i skolan för att veta var dessa förskolebarn befinner sig.

Att öka inskrivningsgraden i förskolan är fortsatt en prioriterad

fråga och förvaltningen ska arbeta för att systematisera sin uppföljning och analys för att kontinuerligt få kännedom om barn i stadsdelsområdet som inte är inskrivna i förskola. En förutsättning för detta är en tillfälligt utökad behörighet i köhandläggningssystemet BER (Barn-och elevregistret). Förvaltningen ska också arbeta för att hitta former för uppsökande arbete för att nå vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskola. Samarbetspartners ska även göras uppmärksamma på att det finns barn som är folkbokförda i stadsdelsområdet utan att bo där.

Samverkan mellan förskoleavdelningen och enheten för ekonomiskt bistånd ska fördjupas för att säkerställa att vårdnadshavare som mottar ekonomiskt bistånd ställer sina barn i kö till förskola samt arbeta för att de tackar ja till erbjuden plats.

För att öka kunskapen om varför vårdnadshavare väljer bort förskola och på så sätt kunna utforma målgruppsanpassad information samverkar förskoleavdelningen med ett externt företag, Parlametric, som genom digitala enkäter undersöker invånarens inställning till förskola.

Den öppna förskolan och introduktionsförskolan ska ytterligare utveckla sin samverkan med förskolorna och deras verksamhet ska i större utsträckning avspegla förskolans nationella uppdrag. På så sätt kommer den öppna förskolan och introduktionsförskolan utgöra en första kontakt med förskolans uppdrag och innehåll och stödja vårdnadshavare i att göra välinformerade och aktiva beslut om inskrivning i förskola.

Susanne Leinsköld
stadsdelsdirektör

Kim Lagerquist
Avdelningschef

Bilaga

1. Skrivelse från Elvir Kazinic m.fl. (S)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör	2021-01-12
Kim Lagerquist, Avdelningschef	2021-01-11